

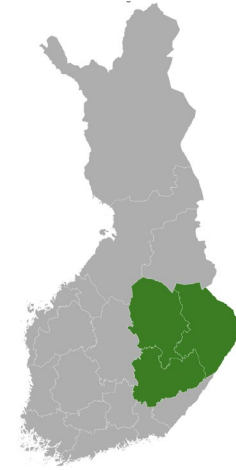
Nurmi Living Lab – nurmituotannon kehittämisen yhteistyöalusta

Kirsi Järvenranta, Arja Louhisuo, Riitta Savikko, Maarit Termonen, Sanna Kykkänen, Panu Korhonen, Auvo Sairanen, Sari Kajava, Sanni Semberg, Narasinha Shurpali, Hem Bhattaraj, Hanna-Maija Karikallio, Susanna Lahnamäki-Kivelä, Mikko Järvinen, Luonnonvarakeskus; Petri Kainulainen, Henna Hyttinen, Savonia amk; Katri Kostamo, ProAgria Itä-Suomi, Jari Kauhanen, Sirpa Lintunen, Anne-Mari Heikkinen, MTK-Pohjois-Savo; Sari Iivonen, Sari Himanen, Luomuinstituutti/Luke; Jukka Koski-Vähälä, Minna Wikström, Savo-Karjalan Vesienpujelu yhdistys; Paula Antikainen, Ylä-Savon ammattiopisto; Niina Mäntyniemi, Satu Peltonen, Maaseutuammattiin ry; Mikko Hautakangas, Tampereen yliopisto

- Suuri osa nurmituotannon kehittämisestä tapahtuu hankkeissa, joissa yhteistyötä eri sidosryhmien kesken on tehty jo pitkään > Living Lab toiminnalla tuttu ja vahva pohja
- Hankkeiden aktiivisen **ideoinnin, toiminnan ja viestinnän keskittäminen** yhteen kanavaan yhdistää voimavaroja
- Nurmi LL tarjoaa helposti saavutettavan verkoston kontakteja, vertaisryhmän ja asiantuntijoita sekä monipuoliset testausmenetelmät ja –käytännöt innovaatioiden kehittämiseen. Se vähentää hankkeiden aiheuttamaa osallistumiskuumoritusta ja päällekkäisyyden riskiä > **lisää vaikuttavuutta!**
- Nurmituotannon kehittämistyön näkyvyys ja vaikuttavuus tehostuvat monipuolisen, polarisaatiotietoisen viestinnän menetelmiä hyödyntäen

Perustajat

- **Luonnonvarakeskus**
- **Nurmituotantotilat:**
 - 3 Pohjois-Savosta
 - 3 Etelä-Savosta
 - 3 Pohjois-Karjalasta
- **Savonia ammattikorkeakoulu**
- **ProAgria Itä-Suomi**
- **Itä-Suomen elinvoimakeskus**
- **Ylä-Savon ammattiopisto YSAO**
- **Tampereen yliopisto**
- **Maaseutuammattiin ry**
- **Savo-Karjalan vesienpujelu yhdistys SKVSY**
- **MTK Pohjois-Savo**
- **Luomuinstituutti/Luke**

Nurmi Living Labin nettiportaali avautuu vuonna 2026 AgriHubin alle ja sivut linkittyvät mm. Maaseutuverkostoon ja Laariin sekä muihin tärkeisiin nurmituotannon kehittämistyön kumppaneihin. Toimintaa kehitetään niin, että se palvelee koko nurmituotantoa.

Mikä Living Lab on?

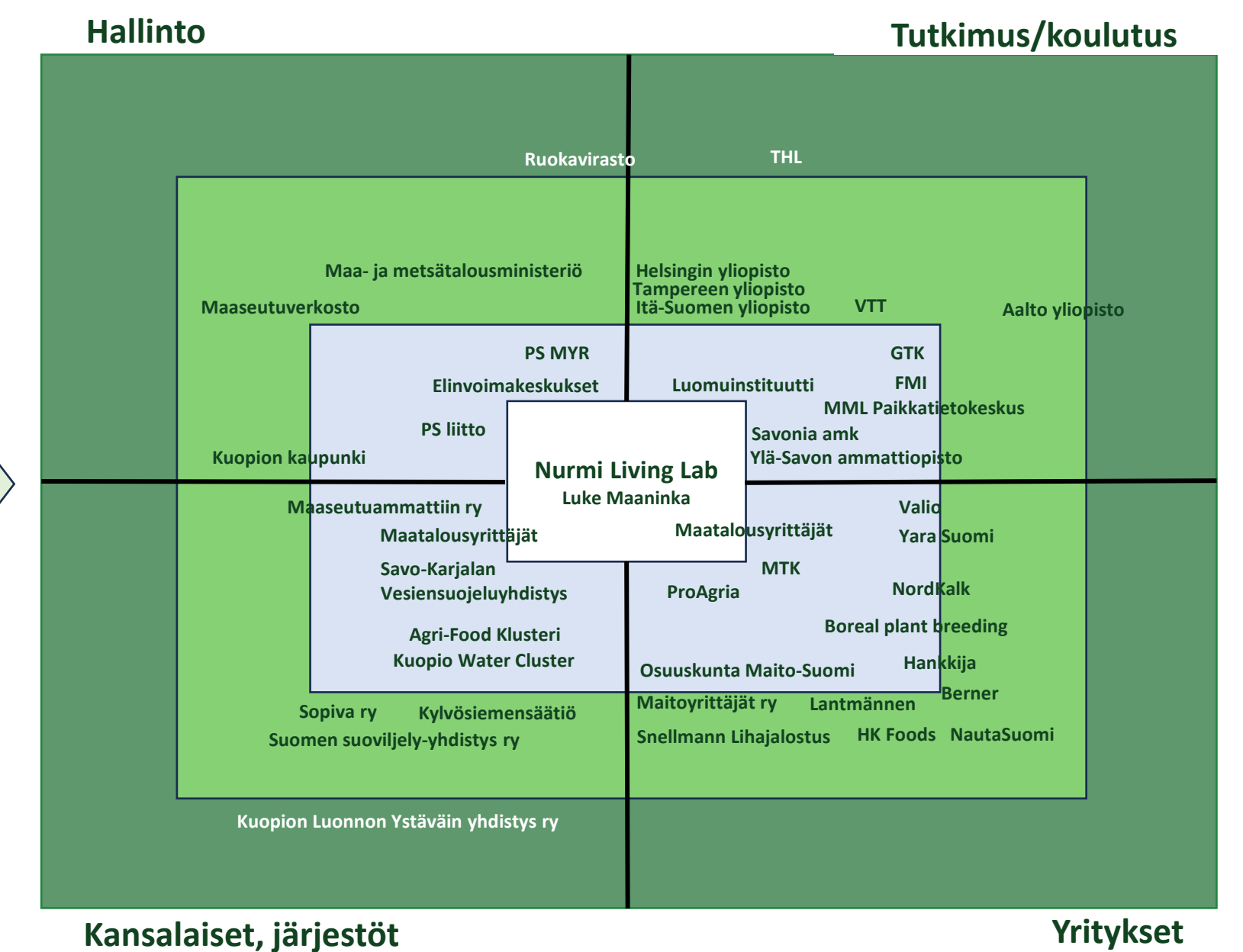
Määritelmä: "Living Labit ovat avoimia **innovaatioekosysteemejä** tosielämän ympäristöissä, jotka perustuvat systemaattiseen yhteistyöhön ja yhdistävät tutkimus- ja innovaatiotoiminnan yhteisöissä ja useiden sidosryhmien ympäristöissä asettamalla **kansalaiset ja/tai loppukäyttäjät** innovaatioprosessin keskiöön."

Nurmi Living Labin ytimessä on kehittää nurmituotantoa yhdessä kaikkien sidosryhmien kanssa, tuottaa ratkaisuja, testata, innovoida ja jakaa menetelmiä nurmeen perustuvaan maidon- ja naudanlihantuotantoon sekä muuhun nurmitalouteen. Nurmi LL on avoin ja aktiivinen viestintäkanava kaikessa nurmiin liittyvässä toiminnassa.

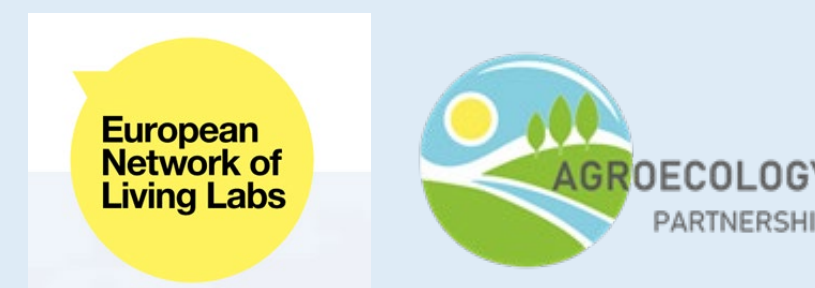

Living Lab koostuu toimijoista neljältä eri osa-alueelta (Quadruple Helix):
Tutkimus/Koulutus
Yritykset
Kansalaiset
Hallinto

Nurmi Living Labia koordinoi Luke Maaninka, ja toiminnassa on hankkeiden kautta mukana lukuisia määriä sidosryhmiä eri osa-alueilta.

Kansainvälinen toiminta tärkeää
Nurmi LL hakee 2026 virallista statusta ENOLL- ja AgroEcological Partnership -verkostoissa
Sustainable grass production
SUSGRASS FINLAND

Nurmi Living Lab on kaikkien nurmituotannon kehittämisestä kiinnostuneiden ihmisten, yhteisöjen ja yritysten avoin ja aktiivinen yhteistyöalusta.

Toiminta käynnistyy Europan Innovation Partnership EIP – rahoituksella vuonna 2026

6-5 Nurmi Living Lab – nurmituotannon kehittämisen yhteistyöalusta

Kirsi Järvenranta¹, Arja Louhisuo¹, Riitta Savikko¹, Maarit Termonen¹, Sanna Kykkänen¹, Panu Korhonen¹, Auvo Sairanen¹, Narasinha Shurpali¹, Hanna-Maija Karikallio¹, Susanna Lahnamäki-Kivelä¹, Mikko Järvinen¹, Petri Kainulainen², Katri Kostamo³, Jari Kauhanen⁴, Sirpa Lintunen⁴, Anne-Mari Heikkinen⁴, Sari Iivonen⁵, Sari Himanen⁵, Jukka Koski-Vähälä⁶, Minna Wikström⁶, Paula Antikainen⁷, Niina Mäntyniemi⁸, Satu Peltonen⁸

¹Luonnonvarakeskus (Luke); ²Savonia amk; ³ProAgria Itä-Suomi; ⁴MTK-Pohjois-Savo; ⁵Luomuinstituutti; ⁶Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistys; ⁷Ylä-Savon ammattiopisto; ⁸Maaseutu ammattiin ry

TIIVISTELMÄ

Suomen maataloustuotannon arvosta 40 % tuotetaan nurmituotantoon perustuen lypsykarja- ja muilla nautatiloilla, joten nurmituotannon kilpailukyvyyn tukeminen sekä negatiivisten ympäristövaikutusten vähentäminen ovat alalle tärkeitä tavoitteita. Nurmituotantoa kehitetään lukuisten toimijoiden vetämissä erityyppisissä hankkeissa, joiden kohderyhmänä ovat nurmituotantotilat. Tiloille koitua hyöty ja hankkeiden vaikuttavuus perustuvat siihen, miten tilat pystyvät osallistumaan kehittämistoimintaan. Miten nurmituotannon kehitystyötä voisi nykyisessä ja tulevaisuuden toimintaympäristössä tehdä parhaiten alaa palvelevasti, tehokkaasti ja vaikuttavasti? Ratkaisuna monilla aloilla perustetaan sidosryhmien muodostamia Living Labeja, joissa kaikki osapuolet ovat tasa-arvoisena mukana toiminnassa ja vuorovaikutus on jatkuvaa. Living Lab -tyyppinen alusta sopii erinomaisesti myös nurmituotannon kehittämiseen. Virallista toimintaansa aloittava Nurmi Living Lab (Nurmi LL) on Luke Maaningan koordinoima laaja-alainen kahdeksan perustajatahon muodostama alusta, jolla on jo pitkä nurmituotannon kehittämiseen painottunut hankehistoria. Nurmi LL:llä on aktiivista yhteistyötä alan tärkeimpien sidosryhmien kesken sekä jatkuvasti vahvistuva yhteistyö nurmituottajien kanssa. Nurmi LL:n European Network of Living Labs (ENoLL) - Quadruple Helix-mallin mukaisen perustajaryhmän muodostavat tieteen ja koulutuksen (Q1) osalta: Luke, Savonia, YSAO ja Luomuinstituutti, julkista hallintoa (Q2) edustaa Pohjois-Savon ELY, kansalaistoimintaa (Q3) Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistys ja Maaseutuammattiin ry ja yrityksiä (Q4) ProAgria Itä-Suomi sekä MTK Pohjois-Savo ja useat maatilat. Perustamisvaiheen jälkeen Nurmi LL on avoin yhteisö, johon voi vapaasti liittyä uusia toimijoita. Nurmi Living Lab kokoaa yhteen hankkeiden toiminnan: pienryhmät, työpajat, pellonpiennarpäivät, webinaarit, ohjausryhmät sekä innovointikokoukset, joissa tunnistetaan yhdessä alan kehityskohteita, suunnitellaan toimintaa ja tehdään vastavuoroista ja monikanavaista viestintää. Nurmituotannon kehityksen tukeminen, yhteiskunnallinen osallistuminen ja kansainvälinen tiedonvaihto ovat Living Labin toiminnan keskiössä. Toiminta konkretisoituu niin tutkimus- ja koulutusorganisaatioissa kuin tilatasolla ja neuvonnassa yleisesti. AgriHub -sivustolle luodaan Nurmi LL -nettiportaali, joka tulee olemaan Living Labin tärkein toimintaa yhteen kokoava kommunikaatiokanava. Toimintaa ylläpidetään pääasiassa projektirahoituksella. Eri rahoituslähteet ja hankkeiden ajallinen limittyminen takaavat toiminnan jatkuvuuden. Toimijoiden monipuolinen infrastruktuuri mahdollistaa innovoinnin, kehittämisen ja kokeellisen toiminnan sekä tarjoaa mahdollisuuden maatiloilla toteutettavaan testaukseen. Nurmi LL:lle haetaan 2026 ENoLL sertifiointi FARCLIMATE-hankkeen tuella. Sertifiointi selkeyttää toimintamallia: se luo LL:lle yhdenmukaiset ja tunnistettavat rakenteet ja toimintamenetelmät sekä helpottaa kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä.

AVAINSANAT: living lab, nurmi, kehittämishanke, yhteistyö